

KRONIKA OBCE HNĚVOTÍN

1994

Sepsala

Jindřiška Flášarová

Koncem roku uplynulo pět let od revoluce, kterou jsme nazvali sametová pro její průběh. Přeměna státu z totalitního na demokratický je nesnadná a příliš se dotýká každého občana, mnohých negativně. Sociální jistoty zmizely během velmi krátkého času a lidé si ještě nezvykli, že se musejí umět o sebe postarat sami.

Ve vládě došlo k několika změnám. V lednu vyměnil pan prezident ministra na ministerstvu kultury. Za odcházejícího pana Jindřicha Kabáta na jeho místo nastoupil pan Pavel Tigrid. V září pan prezident odvolal z funkce ministra pana Antonína Baudyše a na jeho místo jmenoval ministrem obrany civilistu pana Viléma Holáně. V dubnu odstoupil ze zdravotních důvodů ministr školství pan Petr Piňha a v květnu se stal ministrem školství pan Ivan Pilip, který se tím stal nejmladším ministrem u nás.

V létě 5. a 6. července byl po letech znovu uspořádán Vsesokolský slet v Praze, který se stal XII. sletem v pořadí. Ani možnost jet do Prahy cvičit na slet po tolika letech – dres i cestu si cvičenci platili sami – nedala dohromady takový počet cvičenců, jak se původně předpokládalo. Ve srovnání s dřívějšími slety, byl tento slet podstatně menší. Ani v naší obci jsme nenacvičovali.

O Evropě a událostech ve světě nemohu, bohužel, nic radostného napsat. Boje v Jugoslávii zuří dále a nezůstalo jen u tohoto válečného konfliktu. Ozvala se další ohniska válek, v Africe a vyvrcholila ve Rwandě. Humanitární pomoc států, i našeho a vlastně i naší obce – svaz žen uspořádal svou sbírku textilu, která se setkala s velkým ohlasem a pochopením občanů – mnoho pomoci nemůže, ale aspoň tu nestojíme se založenýma rukama a sami se snažíme nějak pomoci. Boje v Jugoslávii se na krátký čas přeruší, vysvitne naděje ukončení, ale za krátkou dobu boje vzplanou znovu.

Ve srovnání s ostatními východními zeměmi, jako Polskem, Maďarskem nebo Ruskem, je na tom naše republika podstatně lépe nejen ekonomicky. Ani počet nezaměstnaných není vysoký, vlastně nejnižší. Je jen škoda, že nelze zjistit, kolik nezaměstnaných máme v naší obci, protože obecní úřady evidenci nezaměstnaných nevedou.

I letos se stále hovoří o nárocích odsunutých Němců vůči našemu státu. Nejčastěji se ozývá mluvčí Sudetoněmeckého landsmanshaftu pan Neubauer a chce jednat s vládou. Naše vláda jednání s ním zcela odmítá, což většina našeho národa považuje za správné. V červenci uspořádalo německé sdružení pietní akt na Národním hřbitově v Terezíně – což nebyl nejšťastnější nápad – a stoupenci

Sládkovy republikánské strany jim tuto akci znemožnili. Policie přihlížela a jejich výtržnostem nebránila, což samo o sobě ukazuje mnohé. Čeští občané v anketě tentokrát plně ve velké většině souhlasili se Sládkovci.

Celosvětovou hrozbou je kriminalita, která i u nás po revoluci prudce vzrostla a pocítujeme to všichni na vlastní kůži. Nejhorší ze všeho je strach, který není tak evidentní u nás na vesnici, jako ve velkých městech a mezi ně patří i blízká Olomouc. Těžko nám může být útěchou, že ve vyvinutých kapitalistických zemích je to ještě horší, přesto, že policie u nich je vybavenější a již zvyklá na boj s tak velkou kriminalitou.

Nejen ve městech, ale i v okolních obcích vznikají masážní salóny, což jsou vlastně služby prostitutek. Nejbližší od nás je ve Slavoníně. Velká část dnešní mladé generace zaměstnání v takovém salóně nepovažuje za nic mimořádného, ale za možnost dobrého výdělků. A proč by ne? Mládež k citové otrlosti vychovává současný program v televizi, videa s pornografií v rodinách, kde rodiče nemají přes děti přehled. Je k neuvěření, co dnešní děti znají!

K nemocem, které ohrožují lidstvo, již několik let patří nemoc zvaná AIDS, což je vlastně neschopnost těla bránit se jakékoliv nemoci a přenáší se intimním stykem. Nejzávažnější problém je v tom, že zatím na ni není léku. Strach z této nemoci způsobuje, že se veřejně hovoří o ochraně při intimním styku, tedy kondomech, které se nabízejí i na středních školách, prosazuje se sexuální výchova od základní školy – učivo o lidském těle ve 4. ročníku začíná obrázkem polohy při souloži – a toto způsobuje u rodičů větší části dětí nesouhlas a odpor.

„Díky“ televizi, videu a časopisům /dětským/ dnešní děti mají takový přehled o intimnosti dvojice, jakou neměli dříve ani zkušení ženáci. Je to dobré?

Přemíra násilnických a kriminálních filmů povětšinou z USA také ohrožuje výchovu našich dětí, které ztrácejí cit, hrubnou a mnoho z nich podle těchto vzorů se také stává násilníky. Bohužel, i někteří naši režiséři a herci se také dali touto cestou a nové české filmy, takto vzniklé, si vůbec nezadají s pokleslou produkcí jejich vzoru z USA.

Přes všechny negativní jevy je ale nutno uznat změny k lepšímu ve vzhledu měst. Na mnohá města je již radost pohledět a jsem ráda, že se to týká i města nám nejbližšího, Olomouce. Historické budovy oblékají nový kabát a nechávají se zdobit novými obchůdky. Škoda, že totéž nemohu napsat o vzhledu naší obce. Zde tato doba spíš přispěla k horšímu. Centrum obce se nemůže chlubit pěknou úpravou, nebo snad pěstováním brambor, či jeteliny lze považovat za péči o pěkný vzhled? Těch pár pěkných domků s předzahrádkami je stále ještě málo.

Počasí

I v letošním roce zaznamenalo počasí několik teplotních výkyvů.

V lednu bylo nezvykle teplé počasí, až 10 st. nad nulou. Koncem ledna řádily silné vichry, které vyvrcholily orkánem o síle 130 km/hod, který vyvracel stromy a strhával střechy. V naší obci nebyl nápor orkánu tak veliký, lámal jen větve stromů a silnice do obce jimi byla doslova poseta. Některý den se zdá, že se kalendář spletl a je již duben, protože střídavě prší, sněží a svítí sluníčko.

I v první dekádě února je netypické počasí, přes den až 8 st. Celsia. Příroda se předčasně probouzí, trávníky se začínají zelenat, keře raší. Ale ve druhé dekádě zase zlom, silné mrazy až -16 st. Celsia a bez sněhu. Ve třetí dekádě mrazy polevují, sněhu u nás stále velmi málo na rozdíl od hor, kde je ho hodně. Koncem února mráz jen v noci, přes den až 9 stupňů.

V březnu noční mrazíky, přes den teplotně normální se nedá říci, protože je až 15 st. Celsia, také občas sněží, sníh hned mizí, málo prší. Koncem března teploměr dosahuje až 19 st. Celsia, v průměru je březen o 7 stupňů teplejší.

Vodní hladina přehrad se vyrovnává, sníh na horách se rozpouští pomalu. Strach z velké vody mizí, přesto, že na horách ještě občas sněží a Praděd má 256 cm a Labská bouda 300 cm sněhu.

V dubnu bylo chladno, deštivo, sychravo a větrno. V poslední dekádě se oteplilo. Rozkvetly ovocné stromy, které noční mrazíky poškodily, hlavně meruňky a broskve. Předčasně rozkvétají jabloně, narcisy i tulipány jsou v plném květu, předčasně rozkvetly i šeríky.

V první dekádě května chladné noci, teplé dny se střídaly s chladnějšími, opět velké výkyvy v teplotách, konec měsíce je studený. Jarní příroda hýří barvami, díky chladu a dešti je obilí husté, ovoce ukazuje na malou úrodu.

První dny června jsou chladné a vzpomínalo se na ně s přáním opakování od konce června do poloviny srpna, kdy u nás vládlo tropické počasí. Teploty dosahovaly skoro 40 st. Je velmi sucho, zahrady a pole trpí vedrem. Teprve v polovině srpna trochu prší.

Letošní červenec patřil k nejteplejším od roku 1775, odkdy se teploty souvisle měří v pražském Klementinu. Těmito vedry nejsme nezvykle trápeni jen my, ale i na severu Evropy je mimořádně teplo, vedro je i v Japonsku a vládne prakticky nad celým obývaným světem. Ve Španělsku a Chorvatsku se šíří lesní požáry. Za červen a červenec bylo u nás naměřeno již 11 tropických dní, a to jich bývá v průměru jen 5. Další tropické dny pokračovaly ještě v srpnu.

Deštivé září bylo vítáno s úlevou, ob den prší, v první dekádě není nijak chladno, ochlazuje se až ve druhé půlce září. Sucho v létě bylo příčinou malé úrody brambor, co na jaře nezmrzlo z ovoce, suchem dorůstaly jen malé plody.

Nezvykle chladno je v první polovině října, mlhy, deště, první ranní mrazíky. Koncem října průměrné teploty, ale zase velmi silné větry, dosahující rychlosti až 119 km/hod.

V listopadu se objevuje sníh a naděje na Vánoce se sněhem. Ale jen naděje, protože sníh taje, mizí, je sychravo, blátivo, velmi nevlídno.

Toto počasí se objevuje i v prosinci a Vánoce jsou znovu na blátě.

Obecní úřad

Až do voleb 18. a 19. listopadu pracoval ve stejném složení, a to pan starosta Jan Bernát, místostarostka paní Ivana Mířková, členové pan Václav Albrecht, František Dorazil, paní Jindřiška Flášarová, pan Josef Křížek, Josef Studený a Jiří Toman. Pan Ženožička již loni nedocházel do schůzí představenstva.

Paní Mikšíková během roku převzala i činnost po paní PhDr. Janě Marešové, které končila mateřská dovolená a vrátila se zpět do svého původního zaměstnání na fakultu do Olomouce.

Stále se učíme spolurozhodovat o problémech obce, o jejich řešení a stále se nám to nedaří, protože občané projevují pramálo pochopení o účast na schůzích zastupitelstva.

Jako doložení tohoto tvrzení poslouží tento přehled: byly 3 veřejné schůze. 7. dubna přišli 3 občané, 30. června 8 lidí a 14. listopadu, kdy zastupitelstvo skládalo účty za dobu své činnosti, přišlo 18 občanů. To je na obec s 1 103 obyvateli opravdu velmi málo. V sousedních obcích, vlastně v celé republice, na tom nejsou o nic lépe, ale může nás to uspokojit? Stále se ještě nejlépe mluví a kritizuje v hospodě u piva.

I v letošním roce se rada zabývala problémy obce a bylo jich nemálo. I v tomto roce byl v řešení vodovod. Voda je konečně zavedena na Válkov, chystá se tam nový vodovodní řad pro Malý a Velký Klupoř – smlouva je již podepsána a práce započnou příští rok na jaře. Práci bude dělat firma Stavod Lutín a je jisté, že bude lepší než firma, která řešila přívod vody na Válkov.

V obci se stále staví, Malý Válkov se rozrůstá, bylo nutné vybudovat elektrické přípojky. Při instalaci byl již použit kabelový přívod, což stálo 207 000 Kč.

Zastávka autobusu směr Lutín již není naší ostudou, dočkala se nové čekárny, kde okna jsou z mimořádně tvrzeného skla. Je postavena vedle kiosku paní Čtvrtníčkové. Zastávka na Olomouc bude koupena a instalována až po vyřešení tohoto místa, což znovu znamená vodu a novou opravu sochy Panny Marie.

Další akcí byla úprava chodníku a nové schody před KD. Oprava Kulturního domu byla ukončena a byl slavnostně otevřen 21. května Májovou veselící. Celou akcí měla na starosti místostarostka Ivana Mífková. Požádala o spolupráci Český svaz žen, a že tato akce byla pěkná svědčí i to, že končila až kolem 5 hodiny ranní. Úvodem zde vystoupila taneční skupina žáků, které vede paní učitelka Jana Mrkusová s pěkně secvičenou polonézou. Dále předtančila děvčata z Lutína. K tanci hrála hudba z Vyškova a kde vši spokojenosti. Hráli nejen k tanci, ale bylo možno si s nimi zazpívat i populární a lidové písně.

Před Kulturním domem se objevila nová telefonní budka, kterou tu dal postavit TELECOM, takže máme již dvě telefonní budky, druhá je u Jednoty.

Obecní úřad nezapomíná ani na památky, byly vyměněny hlavní vchodové dveře do kostela sv. Leonarda.

Po zjištění, že obec loni opravila budovu pošty a ta jí vlastně nepatřila, zažádal starosta o bezúplatný převod nejen budovy čp. 253, ale i budovy školy čp. 250. Žádost byla kladně vyřízena.

Silnice v obci přímo volají po opravě, také chodníky, ale pokud nebude dokončena vodoinstalace, a ta se plánuje na příští rok, nelze ji uskutečnit. Snad tedy v roce 1996, protože zasypané části se musí nechat pořádně uležet, aby se pak silnice nepropadala.

O dobré práci pana starosty a celého zastupitelstva svědčí, že po všech opravách a zavádění plynu v jejich volebním období, dále nového vodovodního řadu je obecní kasa plusová a to nemálo, na kontě je 2 142 996 Kč.

Koncem roku, ve dnech 18. a 19. listopadu byly volby do zastupitelstva obce. Kandidovali tito kandidáti:

- Za ODS:
- Jan Bernát, důchodce, 66 let, ODS
 - František Dorazil, automechanik a opravář zeměděl. strojů, 48 let, ODS
 - Jan Vlček, důchodce, 64 let, ODS
 - MVDr. Vladimír Mlčoch, veterinář, 61 let, ODS
 - Ivana Mifková, učitelka, 30 let, bezp.
 - Josef Studený, řidič, 40 let, bezp.
 - Vladimír Polák, důchodce, 57 let, bezp.
 - Vladimír Jurtík, elektromechanik, 32 let, bezp.
 - Radovan Bajgar, technik, 46 let, bezp.
- Nezávislí kandidáti:
- Pavel Ženožička, soukromý podnikatel, 31 let, bezp.
 - Karel Hein, domovník KD, 37 let, bezp.

Volební komise: předseda: Žák Vladimír
 zapisovatelka: Mikšíková Jaroslava
 členové: Morávková Jitka
 Dadáková Miroslava
 Myšák Jan
 Ing. Myšák Marek
 Sleha Jaromír

Počet zapsaných voličů byl 819, volilo 595 občanů, což je něco přes 70 %.

Výsledek voleb:	Jan Bernát	494 hlasů
	Josef Studený	443
	František Dorazil	269
	Jan Vlček	209
	MVDr. Vladimír Mlčoch	217
	Ivana Mífková	337
	Vladimír Polák	281
	Vladimír Jurtík	284
	Radovan Bajgar	241

Protože se pan starosta v minulém období osvědčil jako velice schopný, je dobře, že dostal nejvíce hlasů a byl tedy znovu zvolen do čela zastupitelstva.

Přehled
hospodaření obecního úřadu v Hněvotíně k 31. 12. 1994

příjem	rozpočet	plnění
daň ze závislé činnosti	1 173 000	1 623 580,25
daň z př. fyz. osob	1 269 000	492 616

daň z nemovitosti	940 000	1 071 319
správní poplatky	61 000	157 360
dotace od Okres. úřadu	382 000	382 000
bil. převod z roku 1993	2 027 000	2 027 082,54
příjmy z prodeje majetku	20 000	39 365
úroky a obligace	15 000	23 329,30
poplatek ze psů	7 000	7 840
nahodilé příjmy	10 000	58 211,10
přijaté prostředky za dojíždějící žáky	67 000	119 760
vodné a stočné	83 000	91 601,80
odvoz techn. domov. odpadu	45 000	58 645
příjmy ŠJ	357 000	283 544
MH – bytové hospodářství	209 000	178 118,60
MH – pohřebnictví	20 000	20 000
MH – mandlovna a čistírna	22 000	31 584
pronájem půdy	53 000	4 154,80
účelové dotace autobus. dopr.	26 140	26 140
dotace z přebytku Okres. úřadu	234 600	234 600
dotace na volby	3 830	6 830
zrušení daně FÚ	-	42 559
FÚ – dotace na teplo	-	23 944
instalace vodoměrů Klupoř	-	3 917,20
pokuty	-	200
za trávu	-	446
pronájem sálu	-	2 000
FÚ – dotace za znečišťování ovzduší odpady	-	147 324
obecní skládka	-	7 925
poplatek ze vstupného	-	600
<hr/>		
celkem	7 027 570,- Kč	7 136 596,59 Kč

Výdaje	rozpočet	čerpání
vodní hospodářství – vodovod	728 000	371 019,20
– odpady	54 000	86 813,92
místní komunikace	964 787	168 496,60
mateřská škola	41 000	42 346
základní škola	372 000	422 367,10
školní stravovna	466 000	458 445,10
osvětová beseda	533 000	448 105,53
aktiv pro občanské záležitosti	13 000	9 594,80
knihovna	21 000	43 482,20
požární ochrana	42 000	83 540,93
vnitřní správa	487 830	527 148,90
sociální	37 000	37 000
MH – bytové hospodářství	264 000	222 355,60
MH – veř. osvětł., pohřeb, zeleň	186 573	305 302,60
MH – mandl a čistírna	43 000	42 780,20
vodovod – Topolanská inv.	2 200 000	1 479 692,50
el. síť – Váلكov	169 380	207 375
posílení el. sítě – Topolanská	400 000	-
zdravotnictví	-	11 458
výstavby obce	-	9 936,50
dojíždějící žáci	-	15 880
vrátka nevyčerp. úč. prostř. 1993 sociální		460
celkem	7 027 570,- Kč	4 993 600,68 Kč
příjmy včetně převodů zůstatku z roku 1993		7 136 596,59
výdaje v roce 1994		4 993 600,68
zůstatek na účtu k 31. 12. 1994		2 142 995,91

Obyvatelstvo

Počet obyvatel stoupl na 1 103 občanů. K trvalému bydlišti se přihlásilo 20 osob, ale 30 odhlásilo. O zvýšení počtu obyvatel se zasloužily nově narozené děti, kterých bylo letos 25, z tohoto počtu je 16 dívek. Také jsou mezi nimi dvojčata Iva a Pavla Geschwinderovy. Ve srovnání s loňským rokem je to o 13 dětí více. Jmenovitě jsou to tyto děti, jak přišly na svět v tomto roce:

Šmehláková Simona

Čech Vladimír

Šlosar Pavel

Podivínský Tomáš

Kubíčková Karolína

Varhaník Vít

Koníčková Tereza

Skácelová Lucie

Lounová Veronika

Navrátilová Hana

Paráková Veronika

Veselský Jiří

Dadáková Nikola

Huňka Adam

Škutová Rozálie

Vitásek Adam

Doležal Daniel

Odložíková Andrea

Kudýnová Veronika

Stawaritch Lukáš

Čtvrlíková Anna

Geschwinderová Iva

Geschwinderová Pavla

Loníčková Anna

Kellnerová Dominika

Na poslední cestě jsme byli vyprovodit našich 16 spoluobčanů, což je opět o 6 více jako loni. Mimo pana Nedomy a pana Kreutzera byli to vesměs lidé důchodového věku, z toho starších 80ti let bylo 10.

Deset snoubeneckých párů se rozhodlo pro společný život a slib manželský si dali nejčastěji v Olomouci, jedni v Prostějově a jedni na Hrubé Skále.

Ani naší obci se nevyhýbají rozvody, v květnu, červnu a listopadu byly rozvedeny 4 manželské páry. Z novinových zpráv je patrné, že v rozvodovosti je na tom nejhůř Praha, kde se lidé více rozvádějí, než berou. Jedním z nejzávažnějších faktorů je ten, že mladí lidé vstupují do manželství velmi mladí, nevyzrálí, s minimálními zkušenostmi.

Opět pro srovnání, letos je o 8 svateb méně a o 1 rozvod také méně než loni. Odhlašování z pobytu se každým rokem zvyšuje.

Za necelé dva roky a opět jsme slavili významné stoleté výročí, které bylo glosováno v oblastních novinách. Paní Františka Fišrová se dožila 100 let dne 2. února. Při této příležitosti jí zástupci Obecního úřadu a Svazu pro občanské záležitosti – paní Mířková, Stoličková a pan Ponižil – byli doma popřát. Paní Fišrová již vůbec nevychází, je ležící a je obdivuhodné, že na péči o ni stačí její dcera, která již také nepatří k nejmladším, má již 82 let. Paní Fišrové byla předána gratulace pana ministra sociálních věcí pana Vodičky a také dekret na zvýšení důchodu. Paní Fišrová se narodila ještě za Rakouska – Uherska. Když měla 20 let, začala 1. světová válka, když jí bylo 43 let, začala druhá. Zažila první republiku i poválečné dějiny naší země. To je na jeden život více než dost.

Pracovala v zemědělství a že to tehdy nebyla práce lehká si snad už ani nedovedeme představit. Vychovala 3 dcery, má mnoho vnoučat, pravnoučat i praprawnoučat. Je s podivem, že po tak namáhavém životě se dožila tak vysokého věku. Namáhavá práce je asi méně škodlivá než současné stresy.

V této části bych se také ráda zmínila o práci sociální komise, která pracuje pod vedením paní Mikšíkové a pracuje nejlépe ze všech komisí na obci. Jejimi členkami jsou paní Ludmila Dostálová, Zdena Macounová, Jana Mrkusová a Drahomíra Navrátilová. Počet všech důchodců je u nás 236. Sociálně potřebných je 14. Soustavný úbytek sociálně potřebných je způsoben úmrtím lidí s nejnižšími důchody. Opakující se peněžitý příspěvek na stravování pro 10 osob činil v tomto roce 14 250 Kč. Jednorázové peněžní příspěvky 27 lidem byly rozděleny v celkové výši 22 750 Kč. V minulých letech místo peněžitých příspěvků se dávaly věcné dary, ale od toho se po zkušenostech upustilo. Sociální komise se své činnosti plně věnuje.

Nejstarší občané

100 let	Fišrová Františka
90 let	Procházková Žofie
88	Mikel Josef
87	Baránková Marie
86	Petrášová Gizela
85	Gluchová Berta, Loutocká Anežka, Vychodilová Marie

- 84 let Dohnalová Marie, Gluch Jan, Kočí Emilie, Staňková Stanislava,
Truksová Marie, Wagner Rudolf
- 83 Eliášová Františka, Kusalová Anna, Albrecht Rudolf
- 82 Albrechtová Marie, Murnisová Marie, Kusala Rudolf,
Pokorná Božena, Roušal Josef
- 81 Bajerová Marie, Dorazilová Marie, Krčková Drahomíra,
Nováková Libuše, Samková Pavla, Ševčík Jaroslav
- 80 Hegerová Božena, Hynková Zdeňka, Osladil Antonín,
Růžičková Anna, Sklácel Alois, Sohrová Růžena,
Mačáková Růžena, Vysloužil Jaroslav

Zemědělské družstvo

Ani v letošním roce se nedá o soukromě hospodařících zemědělci hovořit jako o převažujícím faktoru v obci. O čem je psáno v kapitole Zemědělství v minulém roce, zatím platí plně i letos.

Pan Josef Mádl se stal předsedou za odstupujícího předsedu pana Josefa Dofka na výroční schůzi v březnu. Z dalších sdělení o družstvu je zřejmé, se se panu Mádlovi daří překonávat problémy dané současnou dobou.

Po všech změnách obhospodařuje naše družstvo 1 102 ha orné půdy. Oseto bylo 432 ha ozimou pšenicí, 16 ha jarní pšenicí, 168 ha ječmenem, tedy obilovin celkem 616 ha. Na 59 ha byl zaset hrách, na 70 ha řepka, 152 ha bylo cukrovky, brambor jen 2,5 ha. Krmné plodiny zabraly 202 ha. Chmelnice byly rozšířeny a je jich 28,5 ha.

V živočišné výrobě bylo zastájeno 226 dojnic, telat do 3 měsíců jen 13, do 6 měsíců 60 kusů. Dále 136 chovných jalovic, 47 kusů vysokobřezí. Prasnic 70 kusů, 3 kance, 262 neodstavených telat a 234 odstavených. Ne výkrm 539 kusů. Tato přesná čísla jsou ze správy k 31. prosinci tohoto roku.

Narozdíl od loňského roku, kdy byly ziskové vlastně jen brambory, letos je to naopak. Výnosově vyšly všechny plodiny mimo brambor, jimž nejvíce letošní sucho ublížilo. Horší byla realizace prodeje ve srovnání s cenou minulého roku. Nižší byla cena zejména obilovin, kde klesla cena za 1 q o 50 Kč, ze 300 Kč na 250 Kč. Proto byla část sklizně potravinářské pšenice prodána přes ZD Slavonín. Zde bude družstvu do června příštího roku vyplácen intervenční příplatek ze státních prostředků a to 30 Kč/1 q. Klesla cena u hrachu, cukrovky a nejvyšší pokles zaznamenala cena chmele, místo 17 786 Kč/q loni, letos jen 11 383 Kč za 1 q, což je o 6 403 Kč méně. Přes tyto velice negativní vlivy rostlinná výroba vykázala zisk. Pokud se hodnotí zisk na hektary, vychází to nejlépe kupodivu právě u chmele. Zde je zisk 46 000 Kč na ha. U řepky 7 534 Kč/ha, ječmen 6 599 Kč/ha, pšenice 5 508 Kč na ha, cukrovka 5 219 Kč/ha a hrách 2 224 Kč/ha. Ztrátové jsou pouze brambory a to 5 872 Kč/ha.

Po této zkušenosti družstvo již letos uzavíralo smlouvy na prodej obilovin a řepky za podobnou cenu jako letos a chmele za 13 000 Kč/q, tedy asi o 1 600 Kč více než letos. Smlouva na cukrovku se projednává s cukrovarem v Litovli a je stále ještě jednání. V živočišné výrobě došlo ke zlepšení výsledků a tím i ke snížení ztrát.

I v letošním roce pokračovaly problémy s Olmou při posuzování a určování kvality mléka, od čehož pak vychází cena.

Protože problémy trvají, byla výroba mléka v letošním roce ztrátová. Slíbená cena na příští rok má být vyšší a při stejné kvalitě jako letos, dala by se ztráta v příštím roce dobře vyrovnat. V odchovu selat bylo družstvo v lepším průměru v okrese, ale 16 selat od prasnice není moc, obzvlášť, když náklady se stávají stále vysoké a nedaří se je srazit.

Družstvo jako celek vykazuje zisk ve výši 203 000,- Kč, zatímco loni mělo ztrátu 2 602 000,- Kč. Proto celý zisk dává na vyrovnání loňského neziskového roku. Za celý rok družstvo nepotřebovalo čerpat z provozního úvěru u Komerční banky. Také jim zůstává úvěr u Konsolidační banky v Praze. Závazky, které má, platí včas ve lhůtě splatnosti.

Průměrná měsíční mzda byla 5 706 Kč, koncem roku dostali družstevníci 20 % prémie a tím se průměrná mzda zvýšila na 6 850 Kč.

Členů družstva je 128, trvale pracuje 76 pracovníků.

I v tomto roce družstvo vyrovnává majetkové podíly u oprávněných osob. Toto vyrovnání bylo započato již v roce 1992. K osobám, se kterými se družstvo již vyrovnalo, přibyli letos další a to ti, kterým bylo členství ukončeno v loňském roce. Celkem bylo zatím vydáno 27mi oprávněným osobám, z toho 20 nečlenům a 7 členům družstva. V letošním roce ukončilo členství 13 osob a vydávání majetkových podílů bude u nich zahájeno v příštím roce. Pro rok další o ukončení členství požádali ještě 3 členové. Celkem tedy 43 osob. Majetkové podíly se vydávají postupně a u 13 osob bylo vydávání majetkových podílů ukončeno již letos. Celková hodnota vydávaných majetkových podílů těmto osobám činí 9 020 428,- Kč, z toho již bylo za roky 1992, 1993 a 1994 vydáno za 4 745 956,- Kč a zůstává pro další léta ještě 5 174 510,- Kč.

Pro ztrátový provoz byla v tomto roce dána pro pronájem kuchyně. Akce se uskutečnila v květnu a pronajímatelem se stal pan Kolísko za roční pronájem asi 570 000,- Kč.

Na sezonní ubytovně jsou v pronájmu Iplikátory a Střední průmyslová škola stavební – soukromá –, dále jsou pronajaty ještě 2 místnosti na OKALe. Družstvo se přizpůsobuje tržnímu hospodářství a zdá se, že je z nejhoršího již venku.

Více jak pětileté období po listopadu 1989 je stále ještě provázáno různými změnami a je nutno s nimi počítat. Družstvo, jak se zdá, dobře hospodáří a v letošním roce přes velkou nepřízeň počasí – letní sucha – byli přece jen ziskoví.

Školství

V mateřské škole zůstává stav stejný jako loni, počet dětí je dostatečný pro oddělení, takže obavy z uzavření jednoho oddělení byly liché.

Nový školský zákon, vypracovaný Komisí pro otázky školství při Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky a předloženy v dubnu zástupcům ministerstva, pedagogické veřejnosti a pedagogických iniciativ má 10 částí:

1. Základní pojmy
2. Transformace dosavadní školy
3. Správní rada státní školy
4. Dokumenty o vzdělávání
5. Vzdělávací program

6. Síť škol
7. Financování vzdělávání a školských služeb
8. Česká školní inspekce
9. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
10. Povinné vzdělávání

Ministerstvo vytvořilo modelové vzdělávací soubory, zároveň ponechalo dostatečný prostor pro jejich doplnění podle podmínek v místě školy. Na něm by se měly podílet i Rady škol. Legislativě by měly tyto Rady být upraveny až dalším zákonem o státní správě a samosprávě ve školství.

Staronová podle nového návrhu je organizace povinné školní docházky. Již v příštím roce od 1. září by měla být docházka nikoliv osmiletá, ale zase devítiletá s rozdělením na pětiletý první stupeň, kde pátý ročník bude utrzovat učivo prvních čtyř ročníků a nazývá se Obecná škola a čtyřletý druhý stupeň, zvaný Občanská škola.

Již v úvodu jsem se zmínila o změně na postu ministra školství a nyní se k tomu vrátím podrobněji. 26. dubna se rozhodl podat demisi pan ministr školství PhDr. Petr Piťha. Svoje odstoupení zdůvodnil dlouhotrvajícím špatným zdravotním stavem. Do své funkce nastoupil v době, kdy vztahy mezi ministerstvem a učiteli byly velmi napjaté. Díky jeho klidnému jednání a rozhodování se situace v těchto vztazích zlepšila, ale nezlepšil se stav nemoci pana profesora Piťhy. Jeho projekt Obecná škola našel mnoho přívrženců. Do jeho období také spadá růst soukromých škol a jejich zviditelňování. Taková škola je i u nás – její část – jak je o tom zmínka v loňském zápisu v kronice.

2. května tohoto roku byl do funkce ministra školství jmenován pan Ing. Ivan Pilip. Narodil se 4. 8. 1963 a patří k nejmladším členům naší vlády. Je absolventem Vysoké školy ekonomické a od minulého roku také předsedou Křesťansko-demokratické strany.

Ke změnám a velkým, došlo i na naší škole.

K 1. září byla dokončena nová budova školy v Lutíně pro 5. až 8. ročník, tedy pro druhý stupeň. Škola, po které léta toužili a pro jejíž vybudování odložili i budování plynů v obci. Počtem obyvatel již dávno Lutín převyšuje naši obec, ale jejich děti k nám stále dojížděly na druhý stupeň. Na naší škole bylo na národní škole po jednom ročníku, zatímco v Lutíně po dvou a v posledních letech i po třech. Počet dětí z Lutína tedy převyšoval na druhém stupni počet našich žáků. A nyní tyto děti, které dojížděly k nám do školy k tomuto datu odcházejí. Zůstávají jen žáci osmých tříd, aby povinnou školní docházku ukončili na stejné škole. Změnily se počty žáků, a tedy i počty tříd. Od 1. září je každá třída jen po jednom ročníku, mimo právě osmých tříd, které jsou dvě. Učitelky první až čtvrté třídy se tato změna vůbec nedotýká, ale na druhém stupni již velice. Odchází 6 vyučujících. Zástupce ředitelky pan Jan Hándl odchází jako ředitel školy Dr. Nedvěda v Olomouci. Paní učitelka Válková bude učit na Kopečku, paní učitelka RNDr. Dana Vrbová, Jana Fürstová a Alena Reinerová /návrat po mateřské dovolené/ budou učit v Lutíně. Paní učitelka Ivana Škarková nastoupí na Střední odborné učiliště v Lutíně. Učitelský sbor na škole tvoří nyní tyto pracovníci:

Večeřová Alena	ředitelka školy	M – Z
Toman Jiří	zástupce ředitelky	Ch – Zz
Bajgarová Jaroslava	výchovný poradce	Čj – Nj
Vymlátilová Eva	učitelka 1. st.	1. třída
Šebestová Miluška	učitelka 1. st.	2. třída
Novotná Dana	učitelka 1. st.	3. třída
Nováková Vlasta	učitelka 1. st.	4. třída
Hejtmanová Marie	vychovatelka	

vyučující na 2. stupni:

Zapletalová Eva	Čj – D – V	5. třída
Mádlová Jana	R – Vv – R	6. třída
Foukal Zdeněk	Čj – Hv	7. třída
Šubová Jana	Př – Tv	8.A třída
Mrkusová Jana	M – F	8.B třída

Počet žáků v třídách a přehled o jejich bydlišti:

třída	celkem			Hněvotín		Topolany		Lutín		jiné	
	hoši	dívky		h	d	h	d	h	d	h	d
1.	6	8	14	4	8	2	-	-	-	-	-
2.	13	11	24	9	7	3	4	1	-	-	-
3.	13	6	19	12	5	1	1	-	-	-	-
4.	8	8	16	5	5	3	2	-	-	-	1 Slatinice
5.	10	3	13	7	2	3	1	-	-	-	-
6.	9	11	20	6	8	2	-	-	3	1	- Nemilany
7.	11	3	14	6	3	1	1	2	-	1	- Olomouc
8.A	8	10	18	4	3	-	-	4	7	-	-
8.B	10	9	19	4	3	-	1	6	5	-	-
celkem	88	69	157	57	44	15	10	13	15	2	1

Jak je vidět z přehledu, stavy dětí ve třídách jsou nízké, a proto byli přijímáni i žáci s poruchami čtení, psaní a podobně /dyslektici, dysgrafici apod./. Práce a těmito dětmi ve třídách je namáhavá a vyžaduje od vyučujících plné nasazení.

Během roku děti se zúčastňovaly mnoha akcí, pořádaných jak školou, tak i okrskových nebo okresních kol, kde hlavně ve sportu dosahovaly pěkných míst. V Lutínském víceboji získali Putovní pohár, v taneční soutěži Lutínský trojzubec vyhrál pár Kalábová–Tomášek. Taneční kroužek paní učitelky Mrkusové provedl

předtančení – polonézu jak na jejich školním bále, tak při otevření Kulturního domu.

Pedagogičtí pracovníci se po celý rok při všech činnostech s dětmi snaží o tvořivý přístup k výchovně-vzdělávací práci i o vytvoření příjemného prostředí ve třídách a v celé budově. Dětem v hlavní budově je dána o velké přestávce možnost využívat tělocvičnu. Na organizaci sportovních soutěží ve vybíjené, volejbalu, tenisu, šplhu, kopané se podílí pan zástupce Hándl a paní učitelka Šubová. Jako každoročně i letos se na Den dětí vyřádily děti v soutěžích na hřišti a 5. června na dětském maškarním karnevalu. Těžko napsat, která akce byla úspěšnější, protože obě byly velmi pěkné a dětem se líbily.

O zdar karnevalu se podělili i sponzoři, kteří přispěli svými dárky do tomboly, nebo peněžitými dary. Sešlo se asi 80 masek, mnohé velmi vtipné, že bylo nakonec těžko vybrat ty nejlepší. Nakonec komise složená z paní učitelky Mádlové, Vymlátilové, paní učitelky z MŠ Ištvánkové a za občanky paní Vsetičkové a Čechové vybrala z nejmenších dvě čarodějnice Michalku Macounovou a Kateřinu Gluchovou /asi 3 roky/, dále z dětí do 10 let Renatu Svákovou jako černošku a ze starších dětí Veroniku Horvátovou jako čarodějnici. U těchto dětí vlastně komise oceňovala šikovnost maminek nebo babiček. Ani o fotografie z akce nebude nouze, protože fotil jak pan Ponížil, tak pan Onderka a Vyroubal. Pro pobavení dětí pouštěl hudbu Richard Mrkus. Největšímu zájmu dětí se těšily různé hry a soutěže. V tombole byla spousta cen, a protože se lístky do tomboly prodávaly za 1 Kč, prodalo se jich bezmála 800. Odměn za soutěže bylo tolik, že vlastně každé dítě něco dostalo. Nelze se tedy divit, že se dětem karneval moc líbil. O zdar celé akce se zasloužily oba pedagogické sbory, a to jak školky, tak školy. Po tříletém uzavření KD byla tato akce pro děti krásným zážitkem a snad začátkem dalších programů, pořádaných oběma 5 školami.

Dále je v prostoru obce v budově Zemědělského družstva soukromá průmyslová škola stavební, která je tu již třetím rokem. Podrobněji se o ní zmiňuji v dřívějších

zápisech kroniky. Naděje pana ředitele, že se její prostory rozšíří o budovu, kde je národní škola, se ukázaly liché. Přesto, že děti z Lutíně již mají vlastní školu a nedojíždějí, je ředitelka školy schopna využít prostory ke zlepšení výuky dětí.

Do soukromé stavební Školy dojíždějí žáci z Olomouce a blízkého okolí a stavy ve třídách jsou naplněny. Tato škola byla založena jako jedna z prvních, když jejich provoz byl před lety povolen.

Obchod a služby

Naše obec se vzmáhá. K obchodům – Jednota, kde lze koupit potraviny, drogistické zboží, drobné průmyslové zboží, zeleninu i uzeninu, je tu dále prodejna u Myšáků s podobným sortimentem, Konzum paní Skopalové s potravinářským zbožím, řeznictví pane Ženožičky a Občerstvení paní Čtvrtlíkové – přibyla letos v listopadu Večerka pane Vysloužila.

Před sametovou revolucí tu byla jen Jednota a měla denně otevřeno do 16 hodin a jen jednou týdně do 17. Nyní je tu prodejen podstatně více a všechny, mimo Večerky, zavírají denně mimo sobotu až v 17 hod. Paní Čtvrtlíková má otevřeno i v sobotu a v neděli. K podvečernímu provozu a provozu o víkendových dnech nyní slouží Večerka.

I hostinců zde přibývá. Hospoda na hřišti vyměnila nájemce, je jím nyní slečna Filípková a dřívější provozovatel, pan Hariš si koupil dům po paní Ludmile Kreutzerové a během krátké doby v tomto domě čp. 1 tu zbudoval hospodu, nazval ji Restaurací U Sv. Jána. Restauraci v Kulturním dome vede pan Pouba a podle ohlasu dobře a nijak draho i vaří. V bočních prostorách si otevřel i vinárnu.

Drogerie paní Křížkové i textilní obchod také prosperují, takže narozdíl od měst zůstávají obchody na svém místě a spíše jich přibývá.

Mandlovna a čistírna díky pochopení obecního zastupitelstva zůstává, berou tu i prádlo na praní.

K paní Punčochářové přibyla další kadeřnice na Velkém Klupoři, paní Jana Špičáková. Její kadeřnictví je velmi pěkně vybaveno, její manžel pracuje v Německu a na zařízení kadeřnictví je vidět, že je tu mnoho odkoukáno a koupeno u našich sousedů. Její ceny jsou o něco vyšší než u paní Punčochářové na Váلكově. Tato konkurence způsobila, že i u paní Punčochářové se zlepšuje prostředí.

Drahota v obchodech je čím dál větší, za 100 Kč nic moc nekoupíte, zdražuje maso a potraviny. Pro představu některé ceny:

vepřová kýta	80 Kč	pařížský salám	66 Kč
krkovička	72	gothajský salám	72
bůček	50	hodolanský salám	100
hovězí zadní	80	turistický salám	93
hovězí přední	63	šunka dušená	136
hovězí s kostí	55	ostravská klobása	100
kuře	od 38,- do 48 Kč		
1 kg mouky	9 Kč	květák	od 15–25 Kč
Cukr krystal	15,80	1 kg mrkev	až 15 Kč
mléko	8	brambory	až 9 Kč
máslo 250 g	19,20 Kč	pomeranče	20 Kč
Rama – rostl. máslo	24,50 Kč	500 g citróny	20
olej	29,60 Kč	sádlo	25

Uvedenému přehledu potravin odpovídají i ceny ostatního zboží jako obuvi, textilií, elektro, drogerie apod.

Ve městech vznikla tržiště, kde se prodává textil, obuv, cigarety, elektro-zboží pod širým nebem a ceny jsou podstatně nižší než v obchodech, protože režie není tak velká a také je tu podezření, že většina tohoto zboží je přivezena bez cla.

K nám do obce přijíždějí obchodníci se svým zbožím, ohlásí se u starosty, který jejich příjezd vyhlásí rozhlasem, a pak začnou prodávat. Je to nabídka různého zboží od drůbeže přes textil, obuv, různé šampony a jiné zboží. Jsou levnější, přijedou až do obce, takže jejich nabídka nezůstává nepovšimnuta. Vzhledem k rodinnému rozpočtu každá žena hledá levnější zboží.

Částky životního minima v tomto roce

Životní minimum se stanovuje počtem částek určených na zajištění výživy a na nezbytné společné náklady na domácnost.

Dítě ve věku	do 6 let	1 120 Kč
	od 6 do 10 let	1 240 Kč
	od 10 do 15 let	1 500 Kč
	od 15 do 26 let nezaopatřené dítě	1 620 Kč
Dospělý občan		1 500 Kč

Toto jsou sumy k zajištění výživy a osobních potřeb pro životní minimum. Náklady životního minima na zajištění domácnosti jsou následující:

Jednotlivec	660 Kč
Dvě osoby	860 Kč
Tři až čtyři osoby	1 060 Kč
Pět a více osob	1 260 Kč

Životní minimum pro jednotlivce je tedy 2 160 Kč, pro 2 dospělé osoby 4 000 Kč a pro čtyřčlennou rodinu – 1 dítě ve věku 7 let, druhé 11 let – to dělá 6 800 Kč.

Lze vůbec s takovou sumou vyjít?

Stoupá cena vody, plynu i elektřiny. U nás jsme ve výhodě, protože obecní vodovod pouze čerpá vodu, ale nečistí, takže poplatek za letošní rok na vodné a stočné byl pouze 5 Kč, zatímco ve městech je tato částka i třikrát vyšší.

V naší obci stále provozuje svou keramickou dílnu pan Karel Horák. Delší přehled podnikatelů z minulého roku zůstává stejný. Největší bolestí jejich činnosti jsou neplatiči a těžko z nich podnikatelé své peníze dostávají. To platí o těch podnikatelích, kterým je jejich činnost placena ve fakturách. Pokud jsou objednavatelé nesolventní, je vymáhání zaplacení účtu činnost na pokračování, a ne vždy se podaří peníze dostat.

Organizace

V obci jsou stále stejné organizace, Český červený kříž, Český svaz žen, Hasiči a TJ FC Hněvotín. Činnost vyvíjí FC Hněvotín a Svazu žen. Činnost FC Hněvotín zůstává stejná – hrají kopanou.

Český svaz žen uspořádal sbírku textilií pro bývalou Jugoslávii, která se setkala s porozuměním a úspěchem. Po 3 dny odpoledne ženy ČSŽ – učitelky zdejší školy – braly šatstvo od zdejších občanů. Bylo toho hodně a hned další den po skončení bylo vše odvezeno do sběrného střediska červeného kříže.

Předsedkyně Českého svazu žen nabídla škole pro děti 1. až 5. ročníku pro první 4 dny prázdnin výlety. Aby děti za výlety neplatily celé poplatky, požádala organizace o peněžní příspěvky. Hasiči a červený kříž dali po 500,- Kč, Svaz žen 300,- Kč, FC Hněvotín zapůjčilo svůj autobus s řidičem a Rodičovské sdružení zaplatilo naftu na tajný výlet.

Ředitelka paní Alena Večeřová akci uvítala a zapojila se do ní. Byl rozmnožen program na tyto dny:

1. 7. – pátek – ZOO Kopeček, rozhledna
4. 7. – pondělí – Velký Kosíř – turistika spojená s dopoledním koupáním v bazénu ve Slatinicích
7. 7. – čtvrtek – Výlet do Olomouce, historické památky, dále vycházka podél Bystřičky, hry ve vodě
8. 7. – pátek – autobusem do neznáma: hrad Helfštýn, Teplice lázně nad Bečvou, propast Macůška /Hranická propast/.

K programu bylo připojena přihláška.

Těchto akcí se zúčastnilo přes padesát dětí, nejvíce obsazený byl druhý a čtvrtý výlet. Akce se setkala s velkým ohlasem a Svaz žen ji zkusí příští rok opakovat.

Letošním znovuotevření Kulturního domu, jeho velkého sálu, se snad činnost organizací znovu oživí.

Závěr

Mění se myšlení lidí, mění se i naše okolí. Při vjezdu do obce od dálnice po její levé straně roste rychle podnik pana Wanzla, který je v Rakousku. Staví tu sklad pro své výrobky – drátěné police do obchodů a jiný drátěný program – a administrativní budovu. Jak stavba roste, je na ní vidět, že bude ozdobou vjezdu k nám. Také je tu naděje na zaměstnání pro naše občany v blízké budoucnosti.

Další změna – jednou z velkých staveb v našem blízkém okolí je podjezd dálnice ve směru Nedvězí, Slavonín. Výjezd na dálnici od Nedvězí je již hotov, nyní se intenzivně pracuje na naší straně. Řidiči netrpělivě čekají na dokončení, protože po dobu stavby je výjezd od nás na dálnici velmi zdlouhavý. Musíme dávat přednost nejen vozům od Olomouce, ale i od Prostějova a někdy je to nekončící šňůra vozů. Vybudování podjezdu bylo podmínkou uznání silnice jako přípojky na dálnici. Přes ni nesmí nikde křížovat jiná silnice, musí být vybudován nadjezd nebo podjezd. O úpravě této křižovatky se jednalo léta a konečně bylo rozhodnuto o podjezdu a jeho dobudování se pomalu blíží k cíli.

Tak jako se mění naše okolí k lepšímu, věřme, že to zasáhne i do obce a naše ves se stane postupně tak pěkná, jako bude vjezd do ní.

Zápis za rok 1994 má 29 listů i s obsahem.

Zápis byl schválen komisí pro školství a kulturu dne 18. června 1995.

Obsah

Úvod	strana 2
Počasí	4
Obecní úřad	6
Přehled hospodaření obecního úřadu	9
Obyvatelstvo	12
Nejstarší občané	14
Zemědělské družstvo	15
Školství	18
Obchod a služby	23
Životní minimum	25
Organizace	26
Závěr	28